

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19792/2024
10.10.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Ирене Вуковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Јанковић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Високи савет судства, Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 230/23 од 08.05.2024. године, на седници одржаној 10.10.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 230/23 од 08.05.2024. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 230/23 од 08.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 230/23 од 08.05.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду Прр1 173/22 од 30.01.2023. године, у ставу првом изреке, којим је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року исплати 1.843,42 динара, са законском затезном каматом од 29.03.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде тако што је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 46.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати 21.600,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија).

Посебна ревизија је, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23 – у даљем тексту: ЗПП), изузетно правно средство које се, због погрешне примене

материјалног права, може изјавити против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом. О дозвољености посебне ревизије одлучује Врховни суд, ценећи потребу одлучивања о том правном средству због разматрања правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

У конкретном случају, тужиљино потраживање (део који није наплаћен у стечајном поступку) потиче из радног односа са стечајним дужником „Беобанка“ а.д. Београд, над којим је поступак стечаја отворен решењем Трговинског суда у Београду Ст 4/2002 од 03.01.2002. године. Правноснажним решењем Привредног суда у Београду Р4 Ст 4231/21 од 17.11.2021. године утврђено је да је тужиљи повређено право на суђење у разумном року. Стечајни дужник је привредни субјект који је у време настанка тужиочевог потраживања пословао са државним капиталом - одлуком Савета Агенције СРЈ за осигурање депозита и санацију банака О. бр. БС 33/2001 од 05.07.2001. године, проглашене су неважећим све до тада емитоване акције банке, чиме су престала сва права акционара, а на дан отварања стечаја једини акционар банке био је Агенција за осигурање депозита.

По оцени Врховног суда, нису испуњени законски услови за одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној.

У конкретном случају је одлучено о накнади имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року у смислу одредбе члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року. О праву тужиље, висини тражене накнаде и начину обрачуна камате, судови су одлучили уз примену материјалног права на коме почивају и одлуке овог суда о истоветним захтевима са сличним чињеничним стањем и правним основом, и о одговорности државе за штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизмирена у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Редовни судови у оваквим споровима следе и правне ставове изражене у одлукама Европског суда за људска права у предметима против Србије и одлукама Уставног суда, којим је успостављена „директна одговорност“ Републике Србије за обавезе привредних друштава која не уживају довољну институционалну и оперативну независност од државе, и то без утврђивања узрочно-последичне везе између повреде права на суђење у разумном року и настале имовинске штете.

Указивање на другачије судске одлуке којима је евентуално другачије одлучено о истом правном питању, не указује нужно и на другачији правни став изражен у тим одлукама јер одлука о основаности захтева у овој врсти спорова зависи од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају. У стечајном поступку тужиљи је признато новчано потраживање само у висини главног дуга, без обрачунате и приписане затезне камате. Зато су за дозвољеност посебне ревизије тужене небитни, иначе нетачни наводи да није утврђена структура тужиљиног потраживања, односно да ли је у исто урачуната и затезна камата и по којој методи је обрачуната.

Из наведених разлога, нема места одлучивању о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права. С обзиром да у овом спору нема ни правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана,

нити потребе за новим тумачењем права, одлучено је као у првом ставу изреке на основу члана 404. ЗПП.

Према одредби члана 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности ревизија није дозвољена, због чега је, на основу члана 413. тог закона, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**